

**REAKREDITACIJA FAKULTETA ZA MENADŽMENT U TURIZMU I UGOSTITELJSTVU U
OPATIJI, SVEUČILIŠTE U RIJECI**

Naziv vrednovane institucije:

**Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci
(Opatija)**

Datum posjeta: 23. - 25. ožujka 2011.

SASTAV STRUČNOG POVJERENSTVA

- Prof. David Airey, University of Surrey, Guildford, Velika Britanija (predsjednik)
- Dr. Mato Brautović, Sveučilište u Dubrovniku
- Vedrana Hitner, studentica, Ekonomski fakultet, Osijek
- Prof. Andreas Knorr, Deutsche Hochschule fur Verwaltungswissenschaften, Speyer, Njemačka
- Prof. Maja Vehovec, Ekonomski institut, Zagreb

SADRŽAJ

	Str.
UVOD.....	Error! Bookmark not defined.
ANALIZA NA TEMELJU STANDARDA I KRITERIJA ZA REAKREDITACIJU....	Error!
Bookmark not defined.	
KONAČNO IZVJEŠĆE I PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU.....	Error! Bookmark not defined.
PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE KVALITETE	17

PRILOG: POPUNJENI OBRAZAC OCJENE KVALITETE

UVOD

Kratki opis vrednovane institucije

Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu dio je Sveučilišta u Rijeci. Povijest institucije počinje 1960.g. osnivanjem Više ekonomiske škole ugostiteljskog smjera koja prerasta u Odjel za ugostiteljstvo i turizam Sveučilišta u Rijeci. Visoko učilište se odvaja od Ekonomskog fakulteta 1974.g. kada postaje zaseban fakultet Sveučilišta u Rijeci. Fakultet je najstarija i jedina visokoškolska institucija tog tipa u zemlji. Zgrada fakulteta nalazi se u Opatiji, petnaestak kilometara uz obalu od Rijeke. Prvobitno izgrađena za višu školu, zgrada ima učionice, kabinete, knjižnicu i druge odgovarajuće prostorije.

Fakultet koristi prostor za nastavu u dva obližnja hotela, a od 2000.g. nudi programe i u Studijskom centru u Zaboku. U Opatiji postoje objekti namijenjeni studentima, uključujući i studentski smještaj.

Fakultet je akreditiran za redovni i izvanredni studijski program u Opatiji te izvanredni studijski program u centru u Zaboku. To uključuje preddiplomske i diplomske studije koji se izvode po modelu 4 +1 iz pet različitih područja vezanih uz turizam, ugostiteljstvo i menadžment događaja i slobodnog vremena. Fakultet nudi i stručne studije iz šest područja vezanih uz turizam i ugostiteljstvo, menadžment, financijsko poslovanje i poslovnu komunikaciju. Osim diplomskih i stručnih studija, Fakultet izvodi i poslijediplomski specijalistički studij, doktorski studij te programe cjeloživotnog učenja iz područja turizma i ugostiteljstva. Završetkom studija studenti stječu akademski naziv sveučilišnog prvostupnika ekonomije, odnosno magistra ekonomije.

U 2010.g. gotovo 1.200 studenata upisano je na preddiplomske, diplomske i stručne studijske programa u Opatiji i Zaboku, što je mali pad u odnosu na prethodnu godinu. Ukupno je upisano više od 4.500 studenata, od kojih polovica na izvanredni studij. Oko 70% studenata dolazi iz drugih regija Republike Hrvatske; osiguravanje studentskog smještaja je, dakle, od iznimne važnosti.

Na fakultetu je zaposleno ukupno 84 nastavnika i suradnika, od kojih je 71 u stalnom radnom odnosu. Od ukupnog broja nastavnika, 14 je redovitih profesora, od kojih sedam u trajnom zvanju. S obzirom na trenutni broj studenata, ova brojka ukazuje na omjer studenata i nastavnika od oko 55:1. Fakultet planira smanjiti broj upisa kako bi se poboljšao omjer studenata i nastavnog osoblja te time održala kvaliteta studentskog iskustva te nastavnom osoblju omogućilo više vremena za znanstvenoistraživački rad.

Upravno tijelo fakulteta je Fakultetsko vijeće, čiji su članovi nastavnici u nastavno znanstvenom zvanju. U Vijeću je po jedan predstavnik nastavnika u nastavnom zvanju i suradnika, te studentski predstavnici koji čine 15% članstva Vijeća. Na čelu fakulteta je dekan, kojemu u radu pomaže pet prodekana sa zasebnim zaduženjima te stručne službe. Upravni odbor, kojemu predsjeda dekan, nadgleda rad Fakulteta. Fakultet ima sedam zavoda i dvadeset pročelnika. Trenutan omjer nastavnog i ne-nastavnog osoblja je oko 3:1.

Misija fakulteta je prerasti u lidera visokog obrazovanja, stručnog i znanstvenog istraživanja u turizmu, ugostiteljstvu i srodnim područjima za cijelu Hrvatsku, odnosno šиру regiju i područje Mediterana.

Rad stručnog povjerenstva

Stručno povjerenstvo za reakreditaciju sačinjavaju:

- Prof. David Airey, University of Surrey, Guildford, Velika Britanija (predsjednik)
- Dr. Mato Brautović, Sveučilište u Dubrovniku
- Vedrana Hitner, studentica, Ekonomski fakultet, Osijek
- Prof. Andreas Knorr, Deutsche Hochschule fur Verwaltungswissenschaften, Speyer, Njemačka
- Prof. Maja Vehovec, Ekonomski institut, Zagreb

Rad povjerenstva temeljio se na samoanalizi koju je pripremio Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci. Stručno povjerenstvo posjetilo je dislocirani centar u Zaboku 23. Ožujka, a sam fakultet u Opatiji 24. i 25. ožujka 2011. Prilikom posjeta Zaboku povjerenstvo je obišlo prostorije centra i provjerilo resurse. Tijekom posjeta Opatiji obavljeni sastanci sa:

- Upravom fakulteta
- Radnom grupom koja je radila na Samoanalizi fakulteta i Odborom za unapređenje kvalitete
- Pročelnicima katedri
- Asistentima
- Studentima

- Prodekanom za nastavu i voditeljima studija (prediplomski, diplomski, stručni i poslijediplomski)
- Prodekanom za međunarodnu suradnju i s prodekanom za znanstvenu i stručnu djelatnost te voditeljima znanstvenih projekata

Povjerenstvo je također obišlo prostorije i učionice fakulteta, te prostorije koje fakultet zakupljuje u obližnjim hotelima. Obilazak je uključivao i posjet nastavi, gdje su članovi povjerenstva kratko razgovarali s prisutnim studentima.

DETALJNA ANALIZA TEMELJENA NA STANDARDIMA I KRITERIJIMA ZA REAKREDITACIJU

1) Uprava visokog učilišta i osiguravanje kvalitete

1.1 Dio dokumenta misije koji definira samu misiju visokog učilišta relativno je kratak, ali ipak jasno definira fakultet kao instituciju visokog obrazovanja te stručnog i znanstvenog istraživanja u turizmu i hotelijerstvu u Republici Hrvatskoj. Misija naglašava ulogu institucije kao centra znanstvenoistraživačke izvrsnosti na međunarodnoj razini te visokog učilišta s prepoznatljivim visokokvalitetnim programima i programima za cjeloživotno učenje. Institucija prepoznaće svoju posebnost jedinog fakulteta u zemlji usmjerenog na turizam i ugostiteljstvo, i privlači visok postotak studenata iz drugih regija, uključujući i one upisane u Zaboku. Visoko učilište provodi odgovarajuće strateško planiranje u razvoju svog položaja i definiranju vizije, ciljeva i strategije, u skladu sa svojom misijom. Visoko učilište je izradilo strategiju za razdoblje 2010. – 2015. te izvešće za prvu godinu. Suradnja s dionicima u tom procesu nije, međutim, dobro razvijena niti jasno formalizirana. Preporučuje se veće uključivanje svih ključnih dionika i bolje formaliziranje te suradnje. ***Budući da se u dokumentu misije ističe da "Fakultet ima misiju prerasti u lidera visokog obrazovanja, stručnog i znanstvenog istraživanja u području [turizma i ugostiteljstva] za cijelu Hrvatsku, odnosno šire regiju i Mediteran", ustanova treba uključiti više dionika iz regije i šire u planiranje i izvođenje studijskih programa i organiziranje stručnih studentskih praksi.*** 3

1.2 Visoko učilište ima sve relevantne pravne dokumente koji formaliziraju njegovu organizacijsku strukturu. Međutim, sa 7 odvojenih zavoda i 20 pročelnika, ova organizacijska struktura nije posve jasna i po svoj prilici ne pruža najučinkovitiju osnovu za rad. **Visokom**

učilištu se preporučuje da preispita organizacijsku strukturu u svrhu postizanja veće jasnoće. 2

1.3 Studijski programi koje visoko učilište izvodi usklađeni su s misijom pružanja visokog i stručnog obrazovanja u području turizma i ugostiteljstva. Studijski programi su također na odgovarajući način usklađeni s Bolonjskom reformom. Međutim, budući da se studijski programi izvode po modelu 4 +1, a ne po uobičajenijem 3 +2, oni nisu dobro usklađeni s većinom sličnih programa u Hrvatskoj, što može negativno utjecati na mobilnost studenata.

Visokom učilištu se preporuča da razmotri bi li usklađivanje studijskih programa s uobičajenijim modelom bilo korisnije za studente. 3

1.4 Visoko učilište ima implementiran sustav osiguravanja kvalitete i trajnog unapređivanja kvalitete za svoje studijske programe. U istraživačkoj djelatnosti, ti su sustavi manje razvijeni i formalni je nadzor ograničen. Uključenost dionika općenito je ograničena. Samoanaliza navodi prolaznost od 93%, što se doima u suprotnosti sa zahtjevom za 18 ECTS bodova godišnje. ***Preporuča se da sustav osiguravanja i trajnog poboljšavanja kvalitete u istraživačkoj djelatnosti ojača te da se poboljša i formalizira uključenost dionika u tim sustavima. 3***

1.5 Visoko učilište ima formalne mehanizme praćenja i poboljšavanja kvalitete svojih nastavnih aktivnosti iako studenti i nastavno osoblje ne dobivaju povratne informacije u potpunosti. ***Preporuča se uspostava formalnog sustava pružanja povratnih informacija studentima i nastavnom osoblju, naročito onih dobivenih studentskom anketom. 3***

1.6 Visoko učilište je uspostavilo formalne mehanizme i izradilo pravilnike koji propisuju najvišu razinu etičkog ponašanja, no budući da do sada nije bilo potrebe za njihovom primjenom, povjerenstvo ne može donijeti ocjenu njihove učinkovitosti. **4**

2) Studijski programi

2.1 Upisne kvote određuju se u skladu s potrebama industrije turizma i ugostiteljstva i mogućnostima zapošljavanja. U ovome trenutku, sustav informiranja o navedenim potrebama i mogućnostima nije dobro razvijen. Usprkos tome, na visokom učilištu vjeruju da su njihove upisne kvote previsoke i potencijalno nespojive s resursima za kvalitetnu nastavu. Povjerenstvu je rečeno da institucija planira značajno smanjiti upisne kvote što bi omogućilo kvalitetniju nastavu i bilo u skladu s prolaznosti. To bi, s druge strane, značilo manje potencijalnih studenata, što bi se moglo nepovoljno odraziti na poslodavce. ***Bez obzira na navedene nedostatke, visokom učilištu se preporučuje da nastavi sa smanjenjem upisnih kvota i formalizira to u svojim planovima. 3***

2.2 Visoko učilište ima izrađene pravilnike za provjeru i priznavanje prethodno stečenih znanja i kvalifikacija, no do sada nije bilo prilike za provedbu tih postupaka. **4**

2.3 Nastavnici su izradili ishode učenja na razini studijskih programa i o njima jasno informirali studente. Studenti su upoznati s očekivanim ishodima učenja. Ishodi učenja opisuju znanja i vještine, iako često u obliku općenitih ciljeva umjesto specifičnih ishoda učenja. Ishodi često ne ukazuju na razine postignuća u pogledu, primjerice, razumijevanja, analiziranja ili procjene. **Visokom učilištu se preporuča da se ishodi učenja koji se uvrštavaju u dokumente studijskih programa više usredotoče na ono što se očekuje od studenata te da jasnije ukazuju na razine ishoda.** 3

2.4 Nastavnici mogu utjecati na način na koje se studente ocjenjuje, na to da se ocjenjivanje odgovarajuće referira na ishode učenja te da se tako ocjenjuje cjelokupno učenje. Nastavnike, međutim, u tome donekle ograničava činjenica da određeni postotak ocjene otpada na završni ispit, što možda nije najučinkovitiji ili posve odgovarajući oblik ocjenjivanja za neke kolegije. **Preporuča se revizija načina ocjenjivanja kako bi se osigurao odgovarajući način ocjenjivanja za svaki kolegij.** 3

2.5 Visoko učilište ima odgovarajuće mehanizme raspodjele ECTS bodova tako da oni odražavaju radno opterećenje studenata. Studenti u pravilu razumiju mehanizam raspodjele ECTS-a, iako ističu da je bilo nekih nesuglasnosti oko radnih opterećenja. Visoko učilište u ovome trenutku nema mehanizme redovite provjere radnog opterećenja pridodanog ECTS bodovima. **Preporuča se redovito praćenje razine radnog opterećenja pridodanog ECTS bodovima, pri čemu treba uzeti u obzir mišljenje studenata.** 3

2.6 Sadržaj i kvaliteta svakog studijskog programa u skladu su s međunarodno priznatim standardima i kvalifikacije su međunarodno priznate. Po završetku studija, studenti uz diplomu dobivaju i dodatak diplomi. 4

2.7 U nastavi se koriste različite nastavne metode, a svi radni materijali dostupni su on-line. Platforma za e-učenje dobro je razvijena, iako postoji potreba za dodatnim unapređenjem. Studenti imaju različito mišljenje o primjerenosti nastavnih strategija. Studenti ističu da u nekim slučajevima strategija i nastavni materijali nisu dobro usklađeni. Primjedbe se, prije svega, odnose na zastarjelost nekih nastavnih materijala, nedostatak strane literature (case studies) i nedostatak praktičnih primjera. **Visokom učilištu se preporuča jačanje i daljnje razvijanje sustava e-učenja.** **Preporuča se revizija nastavnih strategija kako bi se osiguralo da su one odgovarajuće i učinkovite.** 3

2.8 Resursi za učenje u Opatiji uglavnom su dobri i pružaju odgovarajuću potporu za učenje. Visoko učilište ima dobro razvijenu platformu za informiranje studenta o njihovom učenju i akademskom uspjehu. Međutim, dobra podrška u Opatiji u kontrastu je s dodatnim resursima u Zaboku koji su uglavnom loši i neodgovarajući. **Preporuča se znatno poboljšanje studenskih resursa u centru Zabok, uključujući i odgovarajuću knjižnicu.** 4 (za Opatiju) i 1 (za Zabok).

2.9 Studentima je donekle omogućena praktična primjena znanja u obliku kuhinjskog praktikuma za studente ugostiteljstva te sustava studentske prakse. Mogućnosti za studentsku praksu su, međutim, ograničene. ***Preporuča se razvijanje i širenje poslovne suradnje s domaćom i međunarodnom industrijom kako bi se osigurali bolji uvjeti za studentsku praksu.*** 2

2.10 Visoko učilište ima definirane formalne procese za predlaganje, odobravanje i implementaciju novih studijskih programa te odgovarajuće uvjete za razvoj, inovaciju i poboljšanje programa. Dionici su donekle uključeni u te procese, no njihova uključenost ograničena je i neformalizirana. ***Preporučuje se veća uključenost dionika u odobravanje i razvoj studijskih programa.*** 3

3) Studenti

3.1 Informacijski paketi dostupni potencijalnim studentima jasno ih informiraju o razinama programa, kvalifikacijama i akademskim nazivima, kao i mogućnostima za daljnje obrazovanje i zapošljavanje. Prijave za upis vrše se putem Agencije za znanost i visoko obrazovanje koja objavljuje popis studijskih programa, a obavijest o upisima objavljuje se u tisku i na web-stranicama fakulteta. Fakultetske web-stranice i tiskani materijali pružaju informacije o programima, modulima, tijeku studija i akademskim nazivima. Fakultet sudjeluje na godišnjoj smotri u organizaciji Sveučilišta u Rijeci. (Napomena: prilikom popunjavanja "Kriterija za procjenu kvalitete visokog obrazovanja u okviru sveučilišta" - vidi Dodatak 1, povjerenstvo se dogovorilo za ocjenu 3. Prilikom pripreme izvješća, međutim, uvidjelo se da je ta ocjena netočno uključivala procjenu e-učenja, koja pripada pod točku 2.7. Povjerenstvo se stoga složilo da se ocjena za ovu točku izmjeni u 4).

3.2 Temeljeći se na državnoj maturi, kriteriji upisa i procedure javno se objavljaju i dosljedno primjenjuju. Njihova učinkovitost u predviđanju studentskog uspjeha ne prati se redovito. Studentska prolaznost na stručnim studijima, uzevši da većina studenata stručnih studija dolazi iz strukovnih škola, niža je od prolaznosti na preddiplomskom studiju, koji uglavnom upisuju učenici četverogodišnjih škola. 4

3.3 Budući da je upis studenata vezan uz državnu maturu, nema potrebe za dodatnim kriterijima.

3.4 Visoko učilište pruža vrlo dobru potporu studentima u njihovim izvannastavnim aktivnostima, uključujući sport, kulturne i druge aktivnosti. Najnoviji planovi uključuju osnivanje Career Centra. Standard pruženih usluga, međutim, često je nizak. Tu valja istaknuti uglavnom neodgovarajući smještaj i studentsku prehranu, a budući da se fakultet nalazi daleko od ostatka Sveučilišta u Rijeci, nije pronađeno adekvatno rješenje za upotrebu studentskih iskaznica (iksica) u obližnjih objektima prehrane, čime se studentski troškovi uvećavaju. Nedostaci u pogledu studentskog smještaja naročito su ozbiljni uvezvi da fakultet

prima studente iz cijele zemlje. ***Preporuča se poboljšanje standarda van-akademskih usluga koje su nude studentima. 4 (za izvannastavne aktivnosti) i 1 (za van-akademske usluge).***

3.5 Visoko učilište nudi savjetovanje i mentorstvo za studente, uključujući i sustav osobnog tutora, no to nije u potpunosti prepoznato od strane studenata. ***Visokom učilištu se preporuča da više pozornosti posveti informiranju studenata o sustavu mentorstva, i poticaju da se u njega uključe u vlastitu korist. 2***

3.6 Visoko učilište objavljuje svoje metode i postupke za ocjenjivanje studenata te koristi različite i odgovarajuće metode za praćenje studenata. Studentima je sustav ocjenjivanja jasan. Nastavnici dobivaju povratne infomacije na odgovarajući način, a studenti imaju pravo žalbe. **4**

3.7 Iako visoko učilište dobiva informacije o zapošljavanju diplomanata putem svojih veza s udruženjima te putem anketa, količina informacija o zapošljivosti završenih studenata kojom učilište raspolaže relativno je ograničena. Kontakti sa alumnima su također relativno ograničeni, iako se situacija možda promijeni osnivanjem Alumni udruge 2010.g. ***Visokom učilištu se preporuča da poboljša svoju statističku informiranost o zapošljavanju svojih studenata i proširi kontakte s alumnima. 2***

3.8 Uključivanjem studenata u tijela odlučivanja odgovarajuće je omogućeno njihovo sudjelovanje u procesima donošenja odluka i rješavanju pitanja koja utječu na njihovo studitanje. Studentski je input dosad već doveo do nekih izmjena, primjerice oko ponovnog polaganja ispita. **4**

3.9 Osim informacija namijenjenih budućim studentima, ostale informacije dostupne javnosti - o studijskim programima, ishodima učenja, kvalifikacijama i mogućnostima zapošljavanja - relativno su ograničene budući da ne postoji dobro razvijen komunikacijski plan. Ipak, visoko učilište planira pokrenuti mjesečni newsletter u svibnju 2011.g. ***Visokom učilištu se preporuča razvoj komunikacijskog plana kako bi javnost bila bolje informirana o njegovim aktivnostima i postignućima. 2***

3.10 Studentima je pružena mogućnost da izraze svoje mišljenje i prijedloge za poboljšanje i putem sudjelovanja u tijelima odlučivanja. Njihovo se mišljenje traži i kroz studentsku anketu. Studenti, međutim, često nisu odgovarajuće informirani o rezultatima studentskih anketa niti su im omogućene povratne informacije. ***Preporuka je visokom učilištu bolje informirati studente o rezultatima anketa kako bi razumjeli odgovore na svoje komentare. 3***

4) Nastavnici

4.1 Kvalifikacije nastavnog osoblja su odgovarajuće no budući da visoko učilište namjerava proširiti svoje nastavne planove i programe i staviti veći naglasak na studij menadžmenta, postoji potreba za širim kvalifikacijama nastavnog osoblja kako bi se bolje pokrile temeljne

discipline. **Preporuča se zapošljavanje dodatnog nastavnog osoblja s odgovarajućim kvalifikacijama za studij menadžmenta. 3**

4.2 Visoko učilište ima dobru politiku rasta i razvoja ljudskih resursa. Posebno vrijedi istaknuti podršku nastavnom osoblju u stjecanju međunarodnih iskustava i prisustvovanju konferencijama vezanim uz njihovo područje poučavanja i istraživanja. Učilište također podržava razmjenu nastavnog osoblja s više stranih sveučilišta. **4**

4.3 Uzevši u obzir koliki se broj studenata upisuje svake godine, visoko učilište jedva zapošljava dovoljno redovnih profesora da zadovolji potrebe nastavnog plana i programa i zadrži kvalitetu. Visoko učilište planira riješiti problem, između ostalog, smanjivanjem upisnih kvota, kao i zapošljavanjem novih nastavnika. **Preporuča se formaliziranje planova kako bi se postigao takav omjer studenta i nastavnika koji bi osigurao dovoljan broj nastavnika za kvalitetu i kontinuitet programa. 2**

4.4 Kao što je navedeno pod 4.3, omjer studenata i redovnih profesora je veći od 50:1 i prilično iznad ciljnog omjera 35:1. **Visokom učilištu se preporuča izrada ambicioznijih strateških ciljeva za smanjivanje omjera studenata i nastavnog osoblja. 2**

4.5 Visoko učilište ima dobro razvijenu politiku za nastavno osoblje, i kao što je navedeno pod 4.2, neke aktivnosti uključuju i profesionalno usavršavanje nastavnog osoblja u vidu sudjelovanja na međunarodnim konferencijama. Pedagoško usavršavanje trenutno je ograničeno iako postoje planovi da se to promijeni. Podrška za nenastavno osoblje uglavnom je ograničena na prijenos znanja od strane nastavnog osoblja. **Preporučuje se обратити већу пажњост професионалном усавршавању ненастavnог осoblја како би оно било у току с новим спознajама у својим подручјима рада. Такођер се препоручује наставак планова за internacionalizaciju. 3**

4.6 Procedure za izbor u zvanje i napredovanje nastavnika na odgovarajući se način razvijaju i prihvaćaju. Procedure se provode na pošten i dosljedan način a omogućen je i žalbeni postupak. **4**

4.7 Nastavno opterećenje na odgovarajući je način raspodijeljeno između nastavnika no ne obraća se dovoljna pozornost na omjer nastavnih obaveza i znanstvenoistraživačkog rada. Na nastavno se osoblje stoga stavlja određeni pritisak u pogledu znanstvenog *outputa*. Pritisak dodatno pogoršava obaveza održavanja nastave u Zaboku do kojega nastavnici redovno putuju. **Preporuka je visokom učilištu да pažljivo прати omjer времена намјениженог настави и зnanstvenoistraživačkom radу. 2**

4.8 Visoko učilište posvećuje veliku pozornost potrebi nastavnog osoblja da ispunjava sve svoje nastavne dužnosti te da one nisu ugrožene vanjskim obavezama. Takve vanjske obaveze dopuštaju se samo u iznimnim slučajevima. **4**

5) Znanstvena i stručna djelatnost

5.1 Visoko učilište ima uspostavljenu politiku za postojeće i planirane znanstvenoistraživačke aktivnosti. Prioriteti se određuju na odgovarajući način, u skladu s misijom i strateškim planom. Važno je da je strateški plan visokog učilišta u skladu sa onim Sveučilišta. **4**

5.2 Iako postoji praćenje znanstvenih novaka i izvanrednih profesora, i iako je omogućena edukacija za mentore studenata na doktorskom studiju, ostali mehanizmi kojima se osigurava učinkovitost znanstvenoistraživačke djelatnosti nisu dobro razvijene; primjerice, omjer znanstvenoistraživačkih i drugih aktivnosti. Također, praćenje uspješnosti znanstvenoistraživačkog rada nije dobro razvijeno, dijelom zbog toga što rezultati tog rada ne uspjevaju doseći razine koje bi se očekivale od institucije ovog tipa. **Visokom učilištu se preporučuje da ojača i razvija mehanizme poboljšanja znanstvenoistraživačkih aktivnosti.** **2**

5.3 U planiranju i provedbi svojih istraživačkih aktivnosti visoko učilište razvija dobre veze u Hrvatskoj i inozemstvu, kako s pojedinačnim institucijama tako i s udruženjima. Poduzete su neke aktivnosti da se međunarodne veze iskoriste u razvoju istraživanja, primjerice, poticaj da govornici na konferencijama koje visoko učilište organizira dođu ranije i održe predavanje na fakultetu. **Visokom učilištu se preporučuje da ustraje u svojim nastojanjima za boljom međunarodnom i nacionalnom suradnjom.** **3**

5.4. Važnost znanstvenoistraživačkog rada jasno je izražena u misiji visokog učilišta i o njoj postoji jasna svijest među nastavnim osobljem, no isto se ne može reći i za svijest o značaju visokokvalitetnih rezultata znanstvenog rada. Kao posljedica toga, znanstvenoistraživački napor ne dosežu u potpunosti razinu koja bi doprinosila reputaciji visokog učilišta.

Visokom učilištu se preporuča da uloži dodatne napore u smjeru povećanja znanstvenih outputa i objavljivanja u najkvalitetnijim međunarodnim časopisima (na engleskom jeziku). **3**

5.5 Visoko učilište pruža dobru podršku svojim znanstvenim novacima, od mogućnosti da sudjeluju na konferencijama, uključujući i međunarodne, do redovitog praćenje njihovog napretka, a omogućuje im se podrška i u istraživanju i pripremi radova. Znanstveni novaci su zadovoljni podrškom i resursima koji su im omogućeni, kao i svojim mentorima. **4**

5.6 Visoko učilište na konferencijama prilaže dokaze svoje znanstvenoistraživačke produktivnosti u obliku publikacija i prezentacija, no znanstvenoistraživački rad na Fakultetu ne prati se sustavno. Malo je dokaza da se ti podaci koriste na strateški način kako bi se poboljšala kvaliteta istraživanja, primjerice, jasnim naznačavanjem razlike između vrsta outputa. **Visokom učilištu se preporučuje strateški pristup pokazateljima u znanstvenoistraživačkoj djelatnosti, kako bi podržavali poboljšavanja kvalitete istraživanja.** **3**

5.7 Visoko učilište pruža podršku stručnim aktivnostima znanstvenog osoblja u skladu sa svojom misijom te prati te aktivnosti. **4**

6) Međunarodna suradnja i mobilnost

6.1 Visoko učilište ima mehanizme za priznavanje ECTS bodova dolaznih studenata, no unutarnja mobilnost studenata s ostalih hrvatskih visokih učilišta vrlo je ograničena. Isto tako, većina studenata doktorskih studija svoje je studije završila na ovome fakultetu. Ova relativno niska razina unutarnje mobilnosti djelomično se može pripisati slaboj promociji fakulteta ali i faktorima kao što model studija 4 +1 koji otežava mobilnost. **Preporučuje se poticanje i olakšavanje unutarnje mobilnosti, više kolegija na engleskom jeziku i učestaliji posjeti stranih predavača. 1**

6.2 Studentima je ponuđena mogućnost dio studija provesti u inozemstvu. Kvota na razini cijelog Sveučilišta je 37 studenata, od čega 70% otpada na upravo ovaj Fakultet. Visoko učilište je potpisalo niz bilateralnih sporazuma. Bez obzira na taj uspjeh u kontekstu cijelog Sveučilišta, kada se u obzir uzme ukupan broj studenata, ova razina mobilnosti relativno je niska za studij turizma i ugostiteljstva kojemu je međunarodna suradnja od koristi.

Preporučuje se daljnje razvijanje mogućnosti za studiranje u inozemstvu. 3

6.3 Opseg međunarodne suradnje i mobilnosti nastavnika je zadovoljavajuća. Visoko učilište to podupire, no mogućnosti za dulji boravak u inozemstvu ograničene su zahtjevnim rasporedom nastave zbog velikog broja studenata. Neki od nastavnika imali su prilike biti gostujući predavači na drugim sveučilištima. Konferencije koje se od 1972. organiziraju svake dvije godine također su privukle veći broj stranih znanstvenika, čime se potiče međunarodni dijalog između nastavnika. Visoko učilište je tijekom godina surađivalo s nizom sveučilišta što je omogućilo stipendije i razmjene. **4**

6.4 Visoko učilište je član niza međunarodnih organizacija iz područja turizma i ugostiteljstva. Učilište je također član mreže CEEPUS, koordinirane iz Austrije, čiji članovi dolaze iz niza institucija u srednjoj i istočnoj Europi. **4**

6.5 Mogućnosti za privlačenje stranih studenata u ovome su trenutku prilično ograničene, budući da se samo neki kolegiji, i to izborni, izvode na engleskom ili nekom drugom jeziku osim hrvatskog. Dodjeljivanje ECTS bodova svim programima pogodovat će privlačenju stranih studenata u budućnosti, no to će ostati na niskoj razini sve dok se ne omoguće programi na engleskom ili nekom drugom jeziku. Nedostatna kvaliteta resursa, uključujući studentski smještaj, također ograničava dolazak stranih studenata. **Visokom učilištu se preporučuje da poduzme korake u pravcu veće ponude kolegija na engleskom jeziku i poboljšanja resursa za strane studente. 2**

6.6 Visoko učilište nudi programe cjeloživotnog obrazovanja u obliku seminara i tečajeva koji pokrivaju različite stručne aspekte turizma i ugostiteljstva. Uključenost visokog učilišta u EU

program cjeloživotnog obrazovanja (LLL) još nije dostatno razvijena. ***Preporučuje se bolje istražiti mogućnosti za suradnju u sklopu EU programa EU cjeloživotnog obrazovanja.***

3

6.7 Visoko učilište je razvilo i druge oblike međunarodne suradnje, primjerice, ugošćivanje stranih predavača, posjeti grupa stranih studenata, organizacije međunarodnih konferencija. ***Visokom učilištu se preporučuje daljnje razvijanje i širenje međunarodne suradnje. 3***

7) Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije

7.1. Većina resursa za studente je zadovoljavajuća. To uključuje IT resurse i virtualno okruženje za učenje, kojime se omogućuje pristup nastavnim materijalima i elektroničkim časopisima. Učionice i praktikumi raspolažu odgovarajućom opremom. Visoko učilište također omogućava prostor za grupni i individualni rad, knjižničnu građu i odgovarajuću opremu. Neki od prostora, uključujući knjižnicu, mogu primiti tek ograničen broj studenata. Kao posljedica ograničenih resursa, nastavni dan traje od 8 do 21 sat. Nastavnički kabineti također su skučeni. Učionice, što uključuje i dodatni prostor u obližnjem hotelu, uglavnom su adekvatne iako oblik nekih učionica onemogućuje nesmetan pogled na nastavnika a sami su prostorije u većini slučajeva loše uređene. Resursi dostupni studentima u Zaboku manje su zadovoljavajući. ***Preporučuje se poboljšanje kvalitete i količine prostora namijenjenog učenju, što uključuje i učionice i resurse, a naročito knjižnicu u Zaboku. 3***

7.2 Ne postoji zaseban prostor za laboratorijsku opremu. (***neocijenjeno***)

7.3 Visoko učilište ne omogućava odgovarajuću opremu i tehničku podršku, što uključuje informatičku opremu te tehničku opremu za proizvodnju hrane. Dostupna oprema i tehnička oprema neprikladna je za studente i nastavno osoblje. Jedna od prostorija u kojoj se nalazi informatička oprema dostupna studentima funkcioniра na principu rezervacija. **4**

7.4 Ustanove prikuplja, analizira i koristi informacije o svojim aktivnostima, iako bi se to moglo činiti i na sustavniji način kao potpora programima poboljšanjima. Sustav povratnog informiranja studenata o rezultatima studentskih anketa, primjerice, nije dobro razvijen.

Preporučuje se sustavno prikupljanje i upotreba podataka. 3

7.5 Knjižnica je dobro opremljena najnovijom građom i raspolaže najvažnijim stručnim časopisima, uglavnom on-line. Fakultet sustavno obnavlja i popunjava knjižničnu građu. Sam prostor knjižnice, međutim, premalen je za toliki broj studenata a prostor za učenje vrlo je ograničen. Primjedba se može uputiti i na neadekvatan broj primjeraka nekih ključnih tekstova. ***Visokom učilištu se preporučuje revizija resursa dodijeljenih knjižnici, kako prostora tako i sredstava. Potrebno je osigurati dovoljan broj primjeraka obavezne literature. 3***

7.6 Trenutni omjer akademskog i ne-akademskog osoblja je oko 3:1, čime je postignuta određena ravnoteža. Međutim, s obzirom na broj studenata, postoji znatan nedostatak

akademskog osoblja, uz znatno nastavno opterećenje i ograničene mogućnosti za znanstveni rad. 4

7.7 Novčana sredstva su ograničena, osobito s obzirom na veličinu studentske populacije. Od ukupnih prihoda, gotovo 50% dolazi iz državnog proračuna, a 50% iz drugih izvora, uključujući i studentske školarine (45%). To fakultetu daje određeni stupanj autonomije i fleksibilnosti. Oko 67% prihoda odlazi na plaće i vrlo je malo uloženo u zgrade fakulteta što srednjeročno može naškoditi stabilnosti, osobito s obzirom na veliki broj studenata koji ih svakodnevno koristi. *Preporučuje se preispitivanje finansijskog poslovanja, osobito u odnosu na izdatke za zgradu i prostorije, u kontekstu ovisnosti o prihodima od školarina. Ovo je pitanje osobito važno uzmu li se u obzir planovi za ograničavanje broja upisanih studenata.* 2

ZAVRŠNO IZVJEŠĆE I PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA ZA REAKREDITACIJU

PREDNOSTI

Resursi za učenje

U Opatiji, resursi za učenje su dobri. Naročito valja istaknuti dostupnost informacijskoj tehnologiji i virtualnom okruženju za učenje, što uključuje i pristup vodećim časopisima u električnom obliku. Sama knjižnica dobro je opskrbljena resursima za učenje koji se redovno obnavljaju iako ograničen prostor za učenje i nedostatak više primjeraka potrebne literature predstavlja neke poteškoće.

Podrška za studente

Visoko učilište pruža dobru potporu studentima u njihovim izvannastavnim aktivnostima. To uključuje sportske, kulturne i druge aktivnosti. Mnoge od tih aktivnosti organizira podružnica studentskog zbora ili studentsko sportsko društvo.

Podrška za znanstvene novake

Potpore za znanstvene novake je dobra, od fizičkih resursa za aktivnosti do pomoći novacima u pripremi radova. Napredak novaka redovito se prati i omogućuje im se sudjelovanje na konferencijama, uključujući i međunarodne konferencije. Rezultati ovakve podrške vidljivi su u komentarima studenata i rezultatima anketa.

Podrška za akademsko osoblje

Visoko učilište podupire rast i razvoj akademskog osoblja. Ono potiče stjecanje međunarodnih iskustava i omogućava nastavnicima sudjelovanje na konferencijama iz područja njihovog znanstveno-nastavnog rada, a omogućen je i niz međunarodnih razmjena nastavnog osoblja.

Međunarodna suradnja

Institucija je učinkovito uspostavila međunarodnu suradnju s nizom ustanova i organizacija u Europi i šire. To uključuje i članstvo u međunarodnim tijelima, kao i razmjenu nastavnika i studenata te sudjelovanje na međunarodnim skupovima i konferencijama.

NEDOSTACI

Rezultati znanstvenog istraživanja

Iako ima značajan broj objavljenih radova, samo visoko učilište navodi kao nedostatak udio radova profesora Fakulteta koji nisu u časopisima navedenima u Hrvatskoj znanstvenoj bibliografiji (CROSBI).

Centar Zabok

Resursi centra u Zaboku nedovoljni su i znatno lošije razvijeni od onih u Opatiji. Posebno se može istaknuti ograničenost IT resursa te knjižničnog prostora i građe.

Objekti

Objekti u Opatiji imaju niz nedostataka. Korištenje prostora u obližnjim hotelima donekle smanjuje pritisak na učionice, ali one su nedostatne čak i ako se to uzme u obzir, zbog čega je akademski dan za redovne studente znatno produljen. Opće stanje učionica pokazuje da se one intenzivno koriste - neke su od prostorija neadekvatnog oblika zbog čega studenti nemaju neometan pogled na nastavnika.

Organizacijska struktura

S sedam odvojenih zavoda i 20-ak pročelnika, organizacijska struktura nije posve jasna i doima se fragmentiranom. Između nekih zavoda postoje preklapanja, zbog čega se stječe dojam da bi se spajanjem zavoda poboljšala učinkovitost i djelotvornost rada.

Omjer studenata i nastavnika

S više od 50 studenata na 1 nastavnika, omjer je previšok i utječe na iskustvo studiranja i na mogućnosti znanstvenonastavnog osoblja da se bolje posveti znanstvenoj djelatnosti.

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE

1) Uprava visokog učilišta i osiguravanje kvalitete

- Preporučuje se veće uključivanje svih ključnih dionika u strateško planiranje te bolje formaliziranje te suradnje. Isto tako, budući da se u misiji ističe da "Fakultet ima misiju prerasti u lidera visokog obrazovanja, stručnog i znanstvenog istraživanja u području [turizma i ugostiteljstva] za cijelu Hrvatsku, odnosno širu regiju i Mediteran", ustanova treba uključiti više dionika iz regije i šire u planiranje i izvođenje studijskih programa i organiziranje stručnih studentskih praksi. (Stavak 1.1)
- Visokom učilištu se preporučuje da preispita organizacijsku strukturu u svrhu postizanja veće jasnoće. (Stavak 1.2)
- Visokom učilištu se preporuča da razmotri bi li usklađivanje studijskih programa s uobičajenijim modelom 3+2 bilo korisnije za studente. (Stavak 1.3)
- Preporuča se da sustav osiguravanja i kontinuiranog poboljšavanja kvalitete u znanstvenoistraživačkoj djelatnosti ojača te da se poboljša i formalizira uključenost dionika u tim sustavima. (Stavak 1.4)
- Preporuča se uspostava formalnog sustava pružanja povratnih informacija studentima i nastavnom osoblju, naročito onih dobivenih studentskom anketom. (Stavak 1.5)

2) Studijski programi

- Visokom učilištu se preporuča da nastaviti provoditi smanjenje upisnih kvota i formalizira to u svojim planovima. (Stavak 2.1)
- Visokom učilištu se preporuča da se ishodi učenja koji se uvrštavaju u dokumente studijskih programa više usredotoče na ono što se očekuje od studenata te da jasnije ukazuju na razine ishoda. (Stavak 2.3)
- Preporuča se revizija načina ocjenjivanja kako bi se osigurao odgovarajući način ocjenjivanja za svaki kolegij. (Stavak 2.4)
- Preporučuje se redovito praćenje razine radnog opterećenja pridodanog ECTS bodovima, pri čemu treba uzeti u obzir mišljenje studenata. (Stavak 2.5)
- Visokom učilištu se preporuča jačanje i razvijanje pristupa e-učenju. Preporuča se revizija nastavnih strategija kako bi se osiguralo da su one odgovarajuće i učinkovite. (Stavak 2.7)
- Preporuča se značajno poboljšanje studenskih resursa u centru Zabok, što uključuje i odgovarajuću knjižnicu. (Stavak 2.8)
- Preporuča se razvijanje i širenje poslovne suradnje s domaćom i međunarodnom industrijom kako bi se osigurali bolji uvjeti za studentsku praksu. (Stavak 2.9)

- Preporučuje se veća uključenost dionika u odobravanje i razvoj studijskih programa.
(Stavak 2.10)

3) Studenti

- Preporuča se poboljšanje standarda van-akademskih usluga koje su nude studentima.
(Stavak 3.4)
- Visokom učilištu se preporuča da više pozornosti posveti informiranju studenata o sustavu mentorstva, i poticaju da se u njega uključe u vlastitu korist. (Stavak 3.5)
- Visokom učilištu se preporuča da poboljša svoju statističku informiranost o zapošljavanju svojih studenata i proširi kontakte s alumnijima. (Stavak 3.7)
- Visokom učilištu se preporuča razvoj komunikacijskog plana kako bi javnost bila bolje informirana o njegovim aktivnostima i postignućima. (Stavak 3.9)
- Preporuka je visokom učilištu bolje informirati studente o rezultatima anketa kako bi razumjeli odgovore na svoje komentare. (Stavak 3.10)

4) Nastavno osoblje

- Preporuča se zapošljavanje dodatnog nastavnog osoblja s odgovarajućim kvalifikacijama za studij menadžmenta. (Stavak 4.1)
- Preporuča se formaliziranje planova kako bi se postigao takav omjer studenta i nastavnika koji bi osigurao dovoljan broj nastavnika za kvalitetu i kontinuitet programa. (Stavak 4.3)
- Visokom učilištu se preporuča izrada ambicioznijih strateških ciljeva za smanjivanje omjera studenata i nastavnog osoblja. (Stavak 4.4)
- Preporučuje se da se veća pozornost obrati profesionalnom usavršavanju nenastavnog osoblja kako bi ono bilo u tijeku s novim spoznajama u svom području rada. Također se preporučuje nastavak planova za internacionalizaciju. (Stavak 4.5)
- Preporuka je visokom učilištu da pažljivo prati omjer vremena namijenjenog nastavi i znanstvenoistraživačkom radu. (Stavak 4.7)

5) Znanstvena i stručna djelatnost

- Visokom učilištu se preporučuje da ojača i razvija mehanizme poboljšanja znanstvenoistraživačkih aktivnosti. (Stavak 5.2)
- Visokom učilištu se preporučuje da ustraje u svojim nastojanjima za boljom međunarodnom i nacionalnom suradnjom. (Stavak 5.3)
- Visokom učilištu se preporuča da uloži dodatne napore u smjeru povećanja znanstvenih outputa i objavljivanja u najkvalitetnijim međunarodnim časopisima (na engleskom jeziku).
(Stavak 5.4)

- Visokom učilištu se preporučuje strateški pristup pokazateljima u znanstvenoistraživačkoj djelatnosti, kako bi podržavali poboljšavanja kvalitete istraživanja. (Stavak 5.6)

6) Međunarodna suradnja i mobilnost

- Preporučuje se poticanje i olakšavanje unutarnje mobilnosti, više kolegija na engleskom jeziku i učestaliji posjeti stranih predavača. (6.1)
- Preporučuje se daljnje razvijanje mogućnosti za studiranje u inozemstvu. (Stavak 6.2)
- Visokom učilištu se preporučuje da poduzme korake u pravcu veće ponude kolegija na engleskom jeziku i poboljšanja resursa za strane studente. (Stavak 6,5)
- Preporučuje se bolje istražiti mogućnosti za suradnju u sklopu EU programa EU cjeloživotnog obrazovanja. (Stavak 6.6)
- Visokom učilištu se preporučuje daljnje razvijanje i širenje međunarodne suradnje. (Stavak 6.7)

7) Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije

- Preporučuje se poboljšanje kvalitete i količine prostora namijenjenog učenju, što uključuje i učionice i resurse, a naročito knjižnicu u Zaboku (7.1)
- Preporučuje se sustavno prikupljanje i upotreba podataka (stavak 7.4)
- Visokom učilištu se preporučuje revizija resursa dodijeljenih knjižnici, kako prostora tako i sredstava. Potrebno je osigurati dovoljan broj primjeraka obavezne literature. (Stavak 7.5)
- Preporučuje se preispitivanje finansijskog poslovanja, osobito u odnosu na izdatke za zgradu i prostorije, u kontekstu ovisnosti o prihodima od školarina. Ovo je pitanje osobito važno uzmu li se u obzir planovi za ograničavanje broja upisanih studenata. (Stavak 7.7)